

**MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI**

KORRUPSIYA - MILLIY TARAQQIYOTNING BOSH TAHDIDI

Shavkat Mirziyoyev

KORRUPSIYANI BELGILOVCHI OMILLAR VA UNING KELIB CHIQISH SABABLARI

Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik - korrupsiya alomatlariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonun hujjatlarida javobgarlik nazarda tutilgan qilmishi tushuniladi

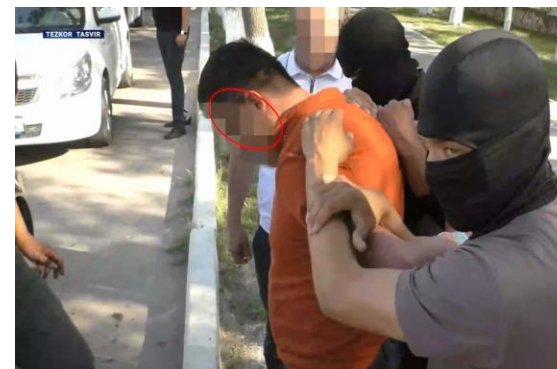

Korrupsiya — shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etishi tushuniladi

Manfaatlar to'qnashuvi — shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat

KORRUPSIYA JINOYATLARI AKS ETGAN FOTO LAVHALAR

KORRUPSIYAVIY JINOYATLAR SUBYEKTLARI

Mansabdor shaxs — doimiy, vaqtincha yoki maxsus vakolat bo‘yicha tayinlanadigan yoki saylanadigan, hokimiyat vakili vazifalarini bajaradigan yoxud davlat organlarida, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlarida, mulk shaklidan qat’iy nazar, korxonalarda, muassasalarda, tashkilotlarda tashkiliy-boshqaruv, ma’muriy-xo‘jalik vazifalarini amalga oshiradigan va yuridik ahamiyatga ega harakatlarni sodir etishga vakolat berilgan shaxs, xuddi shuningdek xalqaro tashkilotda yoxud chet davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi, ma’muriy yoki sud organida mazkur vazifalarni amalga oshiruvchi shaxs.

Xizmatchi — davlat organida, tijorat, notijorat tashkilotida mehnat shartnomasi yoki fuqarolik-huquqiy shartnoma asosida mehnat faoliyatini amalga oshiruvchi, mansabdor shaxs alomatlariga ega bo‘lmagan shaxs.

O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi takomillashtirilishi munosabati bilan O‘zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida»gi Qonuni (2021-yil 18-noyabr)

01

O‘zbekiston Respublikasining 2003-yil 29-avgustda qabul qilingan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining Reglamenti to‘g‘risida”gi

Qonuni

O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi milliy ma‘ruzani ko‘rib chiqish

26²-modda

02

O‘zbekiston Respublikasining 2003-yil 29-avgustda qabul qilingan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining Reglamenti to‘g‘risida”gi

Qonuni

O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi milliy ma‘ruzani ko‘rib chiqish

25²-modda

03

O‘zbekiston Respublikasining 2011-yil 29-sentabrda qabul qilingan “Jinoyat ishini yuritish chog‘ida qamoqda saqlash to‘g‘risida”gi

Qonuni

O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi xodimlarining qamoqda saqlash joylariga borishi

23¹-modda

KORRUPSIYAGA OID MA'MURIY HUQUQBUZARLIKLAR VA ORRUPSIYAGA OID JINOYATLAR

Vazirlar Mahkamasining “Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoki korrupsiyaga qarshi kurashishda boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida” qarori (829-son, 31.12.2020 y.) qabul qilindi.

Nizomga asosan korrupsiyaga oid ma'muriy huquqbuzarliklar toifasiga — O‘zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksi 61-1, 193-1 va 193-2-moddalarida nazarda tutilgan huquqbuzarliklar;

Korrupsiyaga oid jinoyatlar toifasiga esa — O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi 167-moddasining ikkinchi qismi «g» bandi, 168-moddasining uchinchi qismi «v» bandi, 1929 va 19210, 205, 209 — 214-moddalari, 243-moddasida nazarda tutilgan jinoyatlarni mansab mavqeidan foydalangan holda sodir etish hamda 301-moddasida ko‘rsatilgan jinoyatlar hisoblanadi.

PORA OLISH JAZOSI MUQARRAR JINOYATDIR

O‘zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksi. 22.09.1994

Pora olish – mansabdor shaxs tomonidan pora beruvchining foydasiga muayyan harakatlarni bajarish yoki bajarmasligi uchun moddiy qimmatliklar olishi yoxud mulkiy manfaatdor bo‘lishi.

Ushbu qilmish:

Takroran, ko‘p miqdorda, tamagarlik yo‘li bilan yoki bir guruh mansabdor shaxslar tomonidan oldindan til biriktirib sodir etilsa

Juda ko‘p yoki uyushgan guruh manfaatlarini ko‘zlab sodir etilgan bo‘lsa

BHMning **50-100** baravarigacha miqdorda jarima
2-5 yilgacha ozodlikni cheklash
5 yilgacha ozodlikdan mahrum qilish bilan jazolash

5-10 yilgacha ozodlikdan mahrum qilish

10-15 yilgacha ozodlikdan mahrum qilish bilan jazolash

KORRUPSIYAVIY HUQUQBUZARLIKLAR ASOSIY KO'RINISHLARI

Tadbirkorlik sohasidagi korrupsiya

Siyosiy sohasidagi korrupsiya

Iqtisodiyot sohadagi korrupsiya

Ijtimoiy sohadagi korrupsiya

Davlat organlardagi korrupsiya

Xususiy sektordagi korrupsiya

Davlat boshqaruvidagi korrupsiya

Xalqaro unsur bilan bog'liq korrupsiya

Maishiy korrupsiya

Yuqori toifadagi korrupsiya

KORRUPSIYAVIY JINOYATLARNING SODIR ETILISHIGA SHAROIT YARATUVCHI OMILLAR

Mansabdor shaxslarga cheklanmagan diskretion vakolatlar berilishi

Mansabdor shaxslarning foydasi va sarf-harajatlari va ular tomonidan xizmat vazifalarini bajarishi ustidan nazoratni yo'qligi, korrupsiyaviy holatlarga e'tiborsizlik

Tarbiyaviy ishlardagi nuqsonlar

Xo'jasizlik va ortiqcha sarf-xarajatga yo'l qo'yib berish (energiya manbalaridan, moddiy va odam resurslaridan tejamkorliksiz foydalanish)

Zamonaviy fan, texnika va texnologiyalar joriy etilmaganligi

Hisob-kitob va nazoratning sustligi

Rejalashtirishdagi kamchiliklar, xizmat faoliyatini tashkil etishdagi nuqsonlar (majburiyatlarni taqsimlash, vakolatni belgilash, ish hajmining ko'pligi va h.k.)

Kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yishdagi kamchiliklar (bilimsiz va tajribasi yo'q yoki ishonchsiz shaxslarni qarindosh urug'chilik, tanish-bilishchilik asosida ishga qabul qilish va boshqalar

KORRUPSIYA OQIBATIDA YUZAGA KELADIGAN SALBIY HOLATLAR

